

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.VI.35.066/2013/5.szám

A Kúria a Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. ügyvéd, által képviselt felperesnek a Dr. jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó -és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága alperes elleni illetékügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. október 9. napján kelt 5.K.33.528/2011/17. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.K.33.528/2011/17. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 /ötvenezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 /hetvenezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a 2003. május 8. napján kelt és ugyanaznap a földhivatalhoz benyújtott adásvételi szerződéssel megvásárolta a budapesti X/6 helyrajzi számú, „építési terület” megjelölésű ingatlant 743.438.000 forint vételárért.

Az elsőfokú illetékhatalóság fizetési meghagyásával 10%-os illetékkulcs alkalmazásával kötelezte a felperest 74.343.800 forint visszterhes vagyonátruházási illeték megfizetésére.

Az elsőfokú hatóság a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 26.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételes illetékmentesség alkalmazására irányuló kérelmének helyt adva a 2005. január 6. napján kelt határozatával az előírt vagyonszerzési illeték fizetésének 2007. május 8. napjáig történő felfüggesztését rendelte el.

Még 2003-ban telekalakítási engedély alapján a X/6 helyrajzi számú

ingatlan megszűnt, helyette került kialakításra a X/10, X/11 és X/12 helyrajzi számú ingatlan. A felperes a 2004. október 15-én kelt szerződéssel a budapesti Y/1 helyrajzi számú ingatlanból 1091 négyzetméter területet megvásárolt, mely egyesítettek a X/12 helyrajzi számú ingatlannal.

A felperes a X/12 helyrajzi számú ingatlanon 98 lakásos lakóházat épített, melyre 2007. december 4-én kapott használatbavételi engedélyt, a X/10 és X/11 helyrajzi számú ingatlanok tekintetében használatbavételi engedély kiadására nem került sor.

A felperes a 2007. április 11-én kelt és 2007. április 19-én kiegészített kérelmében az illeték megfizetésének felfüggesztésére meghatározott határidő 2008. október 30. napjáig történő meghosszabbítását kérte. Az elsőfokú hatóság határozatával a határidő hosszabbítás iránti kérelmet elutasította. Hivatkozva az Itv. 26.§ (1) bekezdés a) pontjában és 26.§ (2) bekezdésében írtakra megállapította, hogy a beépítési határidő 2007. május 8. napján lejárt. Kifejtette, hogy a négy éves határidő meghosszabbítására a jogszabály nem ad lehetőséget, a kérelem ezért került elutasításra. A közteherviselés rendszerének átalakítását célzó törvénymódosításokról szóló 2009. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban : 2009. évi Mód. tv.) 213.§ (2) bekezdésére figyelemmel sincs lehetőség a kérelemnek való helyt adásra, mivel az illetékkiszabásra bejelentés 2004. október 1. napját megelőzően történt.

A beépítési határidő meghosszabbítását elutasító határozat ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő, mely külön kérelmet is tartalmazott az előírt illeték törlésére.

Az alperesi jogelőd a 2010. augusztus 10-én kelt 5227931465. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Rögzítette, hogy a felperes beadványa egyrészt fellebbezést, másrészt az illeték törlésére irányuló külön kérelmet tartalmazott, a másodfokú határozat a fellebbezést bírálta el. Kifejtette, hogy az Itv. 26.§ (2) bekezdésének alkalmazandó szövege szerinti négy éves határidő objektív, attól eltérni semmilyen indokkal nem lehet. A határidő meghosszabbítására kizárólag a 2009. évi Mód. tv. 213.§ (2) bekezdésében meghatározott esetekben van lehetőség, azonban mivel az illetékkiszabásra bejelentés 2003. május 8. napján történt, így nem alkalmazható ez a rendelkezés.

Az elsőfokú hatóság a 2010. szeptember 24-én kelt határozatával a felperes illeték törlése iránti kérelmét elutasította, a határozat jogerőre emelkedett. Az ügyben a Nemzeti Adó -és Vámhivatal Elnöke felügyeleti intézkedést nem tett.

A törvényszék jogerős ítéletében a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes 2007. áprilisi kiegészített kérelmét az elsőfokú hatóság helyesen értékelte tartalma szerint az illetékfizetés felfüggesztése határidejének meghosszabbítására

irányuló kérelemnek. Az alperes jogerősen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes fellebbezésként megjelölt beadványában foglaltakat nem lehetett egységesen elbírálni, a felperes maga volt, aki a törlési kérelmét csak a határidő hosszabbítási kérelmét elutasító döntéssel szembeni fellebbezéssel egyidejűleg adta elő. Az illetékmentesség igazolása szempontjából a használatbavételi engedély kiadása akkor megfelelő, ha az az Itv. 26.§ (2) bekezdése szerinti határidőn belül történt, ezen objektív határidő esetében nincs mód meghosszabbításra. A felperes csak a megosztással érintett ingatlan egyik részére kapott határidőn túl használatbavételi engedélyt.

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: 2007. évi Mód. tv.) 150.§ (2) bekezdése kiegészítette az Itv. 26.§ (2) bekezdését, azonban ez az ügyben nem alkalmazható, mivel azt a 2007. évi Mód. tv. 379.§ (1) bekezdése csak a 2008. január 1-jét követően illetékkiszabásra bejelentett, vagy más módon az állami adóhatóság tudomására jutott vagyonszerzési ügyekben rendeli alkalmazni, a perbeli esetben pedig az illetékkiszabásra bejelentés korábban történt. Ezt meghaladóan az új rendelkezés a határidő hosszabbítás iránti kérelem keretein belül nem értékelhető, ehhez szükséges egy törlési kérelem előterjesztése. A per eldöntése szempontjából a telekegyesítés, telekmegosztás ténye nem releváns, annak értékelésére az alkalmazandó jogszabályok nem adnak lehetőséget.

A 2009. évi Mód. tv. 213.§ (2) bekezdésének hatálybalépéséig az Itv. nem ismerte az illeték felfüggesztése határideje meghosszabbításának lehetőségét. Ez a rendelkezés egy új kedvezmény igénybevételére irányuló eljárást hozott létre, amikor lehetőséget adott a felfüggesztés négy éves határidejének hat évre történő meghosszabbítására. Azonban mivel a perbeli ingatlan tekintetében az illetékkiszabásra bejelentés 2003. május 8-án történt, a felfüggesztés határideje 2007. május 8-án lejárt, így a Mód. tv. 213.§ (2) bekezdése szintén nem alkalmazható.

A felperes az eljárást indító kérelmében a méltányosságot a határidő meghosszabbítása kapcsán kérte alkalmazni, nem pedig az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 134.§-a szerinti méltányossági eljárás lefolytatását kérte. Amennyiben a felperes kérelmét méltányossági kérelemnek szánta, úgy annak benyújtásakor nem volt olyan felperesi adótartozás, mellyel kapcsolatban a hatóság méltányosságot gyakorolhatott volna.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezése és a keresetnek való helyt adás, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt. Álláspontja szerint a bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan, a ténybeli és jogi következtetések tévesek, a bíróság a keresetről nem annak tényleges tartalma alapján döntött. A fellebbezés kizárólag az illeték törlésére

irányult két jogcímen, elsődlegesen az Itv. 26.§ (2) bekezdése, másodlagosan a 2009. évi Mód. tv. 213.§ (1) és (2) bekezdése alapján, így szétválasztásuk jogszabálysértő módon történt. A fellebbezés csak egységesen volt elbírálható, ennek ellenére az alperes nem ennek megfelelően járt el. A 2007. áprilisában tartalmilag az Art. 134.§ (4) bekezdése szerint előterjesztett méltányossági kérelemről a hatóság jogszabálysértően nem döntött és nem értékelte azt, hogy a X/6 helyrajzi számú ingatlan a megszerzésekor nem minősült lakóházzal beépíthető teleknek, azzá csak a vásárolt ingatlanrésszel történő egyesítést követően vált. Ennek értékelése a telekegyesítés 2004. december 6.-ai földhivatali benyújtását követően megtörténhetett volna. A hatóság az ügyet csak a méltányossági kérelem és a beépíthetőség vizsgálata után dönthette volna el érdemben.

Sérült a tisztességes eljáráshoz való jog, a hatóság jogellenes hallgatása súlyos jogszabálysértés, amely az ügy érdemi elbírálására is kihatott. Sérült a közigazgatási és hatósági eljárás általános szabályairól szóló 2004. évi XLC. törvény (a továbbiakban: Ket.) 4.§ (1) bekezdése. A 2007. évi Mód. tv. 150.§ (2) bekezdésével kiegészített Itv. 26.§ (2) bekezdése az ügyben alkalmazandó, figyelemmel a 379.§ (1) bekezdésére, mivel azt a hatályba lépését követően folyamatba tett elsőfokú, illetve jogorvoslati eljárásokban is alkalmazni kell. A törvényszék tévesen szűkítette le a fenti jogszabályi rendelkezés alkalmazását az eljárási illetékekre.

Ezt meghaladóan mivel a földhivatal nem továbbította a második telekvásárlás iratait az adóhatóságnak, így arról az csak 2008. január 1-jét követően értesült, így az egyesített egész ingatlanra alkalmazni kell az Itv. módosított 26.§ (2) bekezdését.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275.§ (1) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye. Az elsőfokú bíróság vizsgálta a közigazgatási eljárás teljes anyagát, a felek perbeli nyilatkozatait, beadványait, ily módon a bizonyítékokat a Pp. 206.§ (1) bekezdésére figyelemmel a maguk összességében értékelte és meggyőződése szerint helyesen állapította meg, hogy a kereset nem alapos. Jogszabálysértést a rögzített tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg, ilyen jogsértést azonban a Kúria nem állapított meg.

A felülvizsgálati bíróság mindenben osztja a jogerős ítélet megállapításait, a felülvizsgálati kérelemben írtakra figyelemmel a következőket fejti ki.

A felülvizsgálati bíróságnak abban kellett döntenie, hogy egyrészt a hatóságok és az elsőfokú bíróság helyesen, tartalmuknak megfelelően értékelték-e a felperesnek a hatósági eljárás során előterjesztett beadványait, másrészt történt-e olyan lényeges eljárási szabálysértés, mely megalapozza a támadott határozat hatályon kívül helyezését, harmadrészt a 2007. évi Mód. tv. 150.§ (2) bekezdésével kiegészített Itv. 26.§ (2) bekezdése alkalmazandó-e az ügyre.

A Ket. 2007. áprilisában hatályos 34.§ (5) bekezdése, valamint 2010. februárjában hatályos 37.§ (1) bekezdése értelmében a kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha az nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.

A felperes a 2007. április 11-én kelt beadványában az illetékfizetési kötelezettség felfüggesztésnek meghosszabbítását kérte 2008. október 30-ig, mely kérelmét a 2007. április 19-én kelt iratban kiegészítette. Az elsőfokú hatóság helyesen értékelte és bírálta el a kiegészített kérelmet illetékfizetés felfüggesztése határidejének meghosszabbítására irányuló kérelemként.

A felperes mindkét beadványában a határidő meghosszabbítására irányuló kérelem méltányos elbírálását kérte, az iratok nem minősülnek az Art. 134.§-a szerinti adómérséklési kérelemnek, erre irányuló eljárás lefolytatására nem adtak alapot. A Kúria nem ért egyet azzal a felperesi állásponttal, hogy a beadványok tartalmilag adóelengedést célzó méltányossági kérelmet is magukba foglalnak. Az a felperesi megfogalmazás, hogy „kérelmünket méltányosan elbírálv az illeték megfizetését további két évre, 2008. október 30. napjáig szíveskedjék felfüggeszteni” nem önálló adómérséklési kérelem előterjesztésére utal, hanem a határidő hosszabbításra irányuló kérelem méltányos elbírálását kéri.

A felperes 2010. február 14-én kelt fellebbezésnek nevezett beadványa egyrészt a határidő hosszabbítás iránti kérelem elutasítását tartalmazó elsőfokú határozattal szembeni fellebbezést, másrészt az előírt illeték törlésére irányuló kérelmet foglalt magában. Az alperes a beadványt tartalma szerint jogszerűen elbírálv járt el, amikor másodfokú határozatában csak a fellebbezést bírálta el, amennyiben a törlés iránti kérelemről is dönt, úgy megszegte volna a hatáskörelvonás tilalmát. A per tárgyát nem az illetéktörlési ügyben hozott határozat, hanem a határidő hosszabbításra irányuló kérelmet elbírálv jogerős határozat bírósági felülvizsgálata képezte, nem foghat helyt a felperes azon érvelése, hogy „csak” egységesen elbírálvható illetéktörlési ügy van.

A rendelkezésre álló adásvételi szerződés szerint a felperes a X/6 helyrajzi számú ingatlant, mint „építési terület” megjelölésű ingatlant vásárolta meg, a hatóságnak az ingatlannyilvántartás közhitelességére figyelemmel nem kellett vizsgálnia az ingatlan tényleges beépíthetőségét.

A felperes keresetében nem jelölte meg jogszabálysértésként azt, hogy a tisztességes eljáráshoz való joga sérült a hatóság jogellenes hallgatása miatt, ezért a felülvizsgálati kérelem erre irányuló hivatkozásával a Kúria érdemben nem foglalkozhatott.

Az Itv. 2003. május 8. napján hatályos 26.§ (1) bekezdés a) pontja kimondja, hogy mentes a visszsterhes vagyonátruházási illeték alól a lakóház építésére alkalmas telektulajdonnak, valamint ilyen ingatlanon alapított vagyoni értékű jognak a megszerzése, ha a vagyonszerző az ingatlanon a szerződés illetékkiszabásra történő bemutatásától számított 4 éven belül lakóházat épít. A vagyonszerző lakóházépítési szándékáról legkésőbb az illetékfizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig nyilatkozhat az illetékhivatalnál.

26.§ (2) bekezdése értelmében ha a vagyonszerző az (1) bekezdés a) pontjában említett lakóház felépítését - legkésőbb a határidő elteltét követő 15 napon belül - használatbavételi engedéllyel igazolja, az illetékhivatal a megállapított, de a megfizetés tekintetében felfüggesztett illetéket törli.

A 2007. évi Mód. tv. 150.§ (2) bekezdése az Itv. 26.§ (2) bekezdését kiegészítette. A kiegészítés második mondata kimondja, hogy amennyiben a vagyonszerző a megszerzett telket utóbb megosztja az adóhatóság a felfüggesztett illetékből csak azt az illetéket törli, amely arra a megosztás során létrejött telekre esik, amelyen a lakóház felépült, feltéve, hogy a felépített lakóházban a lakások hasznos alapterülete eléri a településrendezési tervben meghatározott maximális beépíthetőség legalább 10%-át.

A módosítás bevezette a felfüggesztett illeték törlésének jogintézményét. A törvényszék helyesen állapította meg, hogy a 2007. évi Mód. tv. hivatkozott bekezdésével kiegészített Itv. 26.§ (2) bekezdése a határidő hosszabbításra irányuló kérelem elbírálására irányuló eljárásban nem irányadó, azt a hatóság csak az illeték törlése körében értékelheti.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság megfelelően értelmezte a 2007. évi Mód. tv. 379.§ (1) bekezdését, vagyis vagyonszerzési ügyekben akkor alkalmazhatók az Itv. módosított rendelkezései, ha az illetékkiszabásra bejelentés 2008. január 1. napját követően történt. Mivel a felperes az adásvételi szerződést illetékkiszabásra 2003. május 8-án bejelentette, ezért az ezt követő fordulat - más módon az állami adóhatóság tudomására jutott - nem alkalmazható. A „kezdemenyezett elsőfokú, illetve jogorvoslati eljárásokban kell alkalmazni” meghatározás

egyértelműen csak az eljárási illetékekre irányadó, hiszen vagyonszerzésnél elsődlegesen az illetékkiszabásra bejelentés időpontja a meghatározó.

A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdése szerint eljárva a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, figyelemmel arra, hogy az a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése alapulvételével a pernyertes alperes képvisellel felmerült költségének viselésére a felperes köteles. A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 50.§ (1) bekezdése és a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében a pervesztes felperes tartozik viselni.

Budapest, 2014. március 10.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Huszárné Dr. Oláh Éva s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

írnok